

Kierownik produkcji filmowej / telewizyjnej / radiowej

265410

Inna nazwa zawodu: nie występują

Zadania i czynności

Kierownik produkcji jest osobą niezbędną podczas tworzenia dzieła filmowego bądź programu telewizyjnego. Pełni kluczową funkcję w ekipie filmowej. Wraz z reżyserem i operatorem należy do tak zwanej „trójki realizatorskiej”. Organizuje porządek pracy na planie i jest odpowiedzialny za stronę finansową przedsięwzięcia filmowego lub telewizyjnego. Ma także pośredni wpływ na jego walory artystyczne. Organizuje pracę ekipy filmowej oraz bierze udział we wszystkich fazach produkcji filmu czy programu telewizyjnego od momentu skierowania danego projektu do realizacji, aż do jego ostatecznego ukończenia. Na podstawie dokumentacji i scenopisu sporządza szczegółowy kosztorys wydatków i dokładny plan roboczy prac nad filmem.

Kierownik produkcji ustala kolejne etapy realizacji, terminy, liczbę dni zdjęciowych i miejsca zdjęć plenerowych oraz atelierowych, sporządza listy potrzebnych realizatorów, opracowuje plan zatrudnienia aktorów, charakteryzatorów, statystów oraz plan prac nad montażem i udźwiękowieniem dzieła, a także ustala wiele innych danych niezbędnych w toku realizacji filmu i programu telewizyjnego. Uzyskuje niezbędne zezwolenia na zdjęcia od właściwych urzędów, instytucji, przedsiębiorstw lub osób prywatnych. Organizuje i nadzoruje wszystkie prace przygotowawcze, w tym: próbne zdjęcia aktorskie, wykonanie projektów dekoracji, kostiumów, rekwizytów, przygotowanie środków technicznych, przeprowadzenie prób technicznych, a także zakwaterowanie i wyżywienie grupy zdjęciowej w czasie zdjęć wyjazdowych itp. Zawiera sukcesywnie wszystkie niezbędne umowy z osobami fizycznymi i prawnymi na dostawy, roboty i usługi dla grupy zdjęciowej oraz nadzoruje ich przebieg.

W okresie zdjęciowym zapewnia sprawny i nieprzerwany przebieg zdjęć oraz możliwie najlepsze wykorzystanie dnia zdjęciowego. Ustala godziny rozpoczęcia i zakończenia pracy. Zakres odpowiedzialności kierownika produkcji jest znaczny, to w dużej mierze od niego zależy sprawna realizacja filmu czy programu telewizyjnego. Kierownik produkcji współpracuje z reżyserem i ma obowiązek respektować jego twórcze zamysły w ramach środków finansowych ujętych w szczegółowym planie realizacji filmu lub programu telewizyjnego.

Środowisko pracy

materialne środowisko pracy

Praca kierownika produkcji odbywa się w różnych miejscach, w zależności od fazy pracy nad dziełem filmowym lub telewizyjnym. W okresie zdjęciowym przebywa tam, gdzie cała ekipa realizatorska, czyli na planie zdjęciowym (studio telewizyjne, plener, hala zdjęciowa - w miejscu, gdzie aktualnie rejestrowany jest materiał filmowy). Kierownik produkcji załatwia szereg spraw związanych z produkcją dzieła: zgody na wykonanie zdjęć, zgromadzenie rekwizytów i zaangażowanie aktorów. Wymaga to od niego przebywania w różnych miejscach, gdzie musi załatwić te sprawy. W związku z tym często podróżuje, aczkolwiek zwykle są to podróże niezbyt dalekie.

Praca kierownika produkcji wymaga dużo ruchu i energii. Nie stwarza większego zagrożenia dla zdrowia, niemniej jednak nie powinny jej wykonywać osoby bardzo nerwowe (cierpiące na przykład na chorobę wrzodową), ponieważ szybkie tempo pracy wywołuje duży stres.

warunki społeczne

Praca kierownika produkcji ma charakter zdecydowanie zespołowy. Wymaga bardzo częstych kontaktów z ludźmi (reżyserem, operatorem, dziennikarzem, aktorami, ekipą techniczną, itp.). Kierownik produkcji musi respektować zamysły reżysera, a częstokroć także sugerować rozwiązania pożądane z ekonomicznego czy organizacyjnego punktu widzenia. Stałymi elementami w pracy kierownika produkcji są negocjacje, przekonywanie innych, organizowanie sprawniej pracy całej ekipy, łagodzenie konfliktów. Wymaga to umiejętności współpracy z ludźmi. Jego kontakty z innymi są zatem niezbędne i bardzo intensywne.

warunki organizacyjne

Godziny pracy kierownika produkcji nie są stałe. Zależą od tego w jakim terminie, w jakich warunkach i w jakim miejscu ma zostać zrealizowany film lub program telewizyjny. Kierownik produkcji ma przygotować i nadzorować produkcję. Jego praca zależy więc od aktualnych potrzeb. Praca może odbywać się w dzień i w nocy, a także w dni ustawowo wolne od pracy (wszystko zależy od tego, kiedy można wykorzystać halę zdjęciową, potrzebny sprzęt, bądź potrzebnych ludzi). Zdjęcia do filmu lub programu mogą odbywać się w różnych miejscach, czasem odległych od siebie. Wtedy niezbędne są wyjazdy, zarówno na etapie przygotowawczym, jak i podczas zdjęć. Praca kierownika produkcji jest daleka od rutyny. Jego zadaniem jest stworzenie warunków do powstania dzieła filmowego lub telewizyjnego. Zwierzchnik (reżyser, dziennikarz) dyktuje tylko główne cele, zadania i terminy, reszta - w tym również organizacja własnej pracy - należy do samego kierownika produkcji.

Wymagania psychologiczne

Głównym celem pracy kierownika produkcji jest sprawne organizowanie pracy innych ludzi na planie filmowym i podczas realizacji programu telewizyjnego. Toteż chyba najważniejszymi cechą psychologicznymi osoby pracującej w tym zawodzie jest umiejętność nawiązywania kontaktu z ludźmi, którzy tworzą dzieła filmowe lub telewizyjne oraz umiejętność kierowania pracą zespołów (komunikatywność). W pracy zespołowej bardzo ważne jest zapobieganie konfliktom. Ze względu na tempo pracy (wykonywanie wielu rozmów telefonicznych, spotkania z różnymi ludźmi, załatwianie wielu spraw równocześnie) od kierownika produkcji jest wymagana z jednej strony zdolność koncentracji, a z drugiej podzielność uwagi. Przydatna jest także zdolność przekonywania (szczególnie, gdy jakaś instytucja lub osoba prywatna nie chce udzielić zgody na zrealizowanie zdjęć w miejscu pożądanym dla potrzeb filmu lub programu telewizyjnego).

Ponieważ kierownik produkcji to nie tylko wykonawca zamysłów reżysera, ale także jego doradca i „prawa ręka”, winny go cechować także inicjatywa, oryginalność, dar przewidywania oraz przede wszystkim łatwość podejmowania decyzji. Często na przeszkodzie w pracy kierownika produkcji staje biurokracja czy nieprzychylność ze strony osób trzecich, stąd bardzo przydatna jest wytrwałość. Kierownik produkcji zawiera umowy z osobami fizycznymi i prawnymi, sporządza kosztorysy, załatwia wiele

spraw biurowych, a zatem powinien interesować się ekonomią, prawem, administracją. Powinien także mieć łatwość wypowiadania się na piśmie oraz dobrze znać terminologię urzędową. Dobrze jest, gdy zna języki obce i nie ma problemów z matematyką. Ważne w tym zawodzie jest także wycucie drugiego człowieka, toteż przydatna jest znajomość podstaw psychologii i socjologii.

Wymagania fizyczne i zdrowotne

Pracę kierownika produkcji zalicza się do prac lekkich pod względem obciążenia fizycznego. Nie mniej, istotne znaczenie ma w tym zawodzie dobra ogólna sprawność fizyczna. Nie stawia się żadnych konkretnych wymagań zdrowotnych, ważne jest jednak, aby kandydat na kierownika produkcji był odporny na stres, ponieważ zawód ten wymaga szybkiego tempa pracy. Przy przyjmowaniu do pracy, oprócz podstawowych badań lekarskich, nie są konieczne dodatkowe orzeczenia o stanie zdrowia.

Warunki podjęcia pracy w zawodzie

Do podjęcia pracy w zawodzie kierownika produkcji niezbędne jest wyższe wykształcenie w zakresie organizacji produkcji filmowo-telewizyjnej, które można uzyskać np. na Wydziale Radia i Telewizji Uniwersytetu Śląskiego, ewentualnie w Państwowej Wyższej Szkole Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej w Łodzi. Przydatne są umiejętności obsługi komputera i urządzeń biurowych (np.: faxu, maszyny do pisania), a także prawo jazdy.

Możliwości awansu w hierarchii zawodowej

W tym zawodzie nie ma możliwości awansu w znaczeniu osiągnięcia coraz wyższych stopni w hierarchii organizacyjnej. Za awans można uznać zdobycie marki dobrego kierownika produkcji.

Możliwości podjęcia pracy przez dorosłych

W zawodzie kierownika produkcji mogą podjąć pracę osoby starsze, pod warunkiem, że mają odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie zawodowe, są dyspozycyjne i nie ma w ich wypadku przeciwwskazań zdrowotnych.

Możliwości zatrudnienia

Informacje będą sukcesywnie uzupełniane.

Zawody pokrewne

- specjalista ds. organizacji i rozwoju produkcji i usług
- specjalista ds. finansów
- scenograf
- menedżer
- reżyser filmowy i telewizyjny
- technik planowania i organizacji produkcji

Polecana literatura

Hendrykowski M., Słownik terminów filmowych, Wydawnictwo ARS NOVA, Poznań 1994.

Doroba R., Bliżej filmu, Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1980.

Praca zbiorowa pod redakcją Bolesława W. Lewickiego, Kino i Telewizja, Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1977.

Klasyfikacja Zawodów i Specjalności (Tom V, Zeszyt II, Część II, strony: 562 - 563)

Wydawnictwo Ministerstwa Pracy i Polityki Socjalnej, Warszawa 1995.